

PÄÄTÖS

Pvm/Datum/Date
11.8.2014Dnro/Dnr/DNo
6511/0429/2014Kuntien valvontaviranomaiset
Aluehallintovirastot**ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTON PÄÄTÖS VENÄJÄN MARKKINOILLE
VALMISTETTUJEN ELINTARVIKKEIDEN MYYNTIÄ KOSKEVISTA VAATIMUKSISTA**

Venäjän 7.8.2014 länsimaiseen elintarviketuontiin kohdistamien vastasanktioiden vuoksi suomalaiset elintarvikealan toimijat joutuivat lopettamaan elintarvikkeiden viennin Venäjälle yllättäen. Tämän vuoksi elintarvikealan toimijoilla on varastoissaan Venäjän markkinoita varten valmistettuja elintarvikkeita, joissa on ainoastaan venäjänkieliset pakkausmerkinnät. Venäjän markkinoille valmistetuissa elintarvikkeissa on paljon sellaisia elintarvikeryhmiä, joiden pakkausmerkintöjen korjaaminen suomen- ja ruotsinkielisiksi on kylmäsäilytysvaatimuksen ja erien suurten kokojen vuoksi erityisen haasteellista. Kylmäsäilytystä vaativien tuotteiden säilyvyysaika on myös usein lyhyt. Edellä luetelluista syistä johtuen Elintarviketurvallisuusvirastolta (jatkossa Evira) on kysytty mahdollisuutta joustaa pakollisia pakkausmerkintöjä koskevista vaatimuksista tässä erittäin poikkeuksellisessa tilanteessa.

Elintarvikelainsäädäntö edellyttää, että pakolliset pakkausmerkinnät on tehtävä suomen ja ruotsin kielellä. Pakolliset pakkausmerkinnät on tehtävä elintarvikkeen pakkaukseen pysyvällä tavalla helposti havaittavaan paikkaan. Elintarvikelainsäädäntö siis edellyttäisi, että kaikkiin Venäjän markkinoille tarkoitettuihin elintarvikkeisiin tulisi lisätä suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät ennen niiden saattamista markkinoille Suomessa.

Evira katsoo, että tässä poikkeuksellisessa tilanteessa elintarvikelainsäädännön pakkausmerkintöjä koskevien vaatimusten täyttymisestä voitaisiin elintarviketurvallisuutta vaarantamatta huolehtia tavanomaisesta poikkeavalla tavalla. Evira katsoo myös, että elintarvikealan toimijoiden tasapuolinen kohtelu edellyttää valtakunnallisen määräyksen antamista niistä edellytyksistä, joilla 8.8.2014 mennessä valmistettuja, venäjänkielisin pakkausmerkinnöin varustettuja elintarvikkeita on mahdollista myydä kuluttajille Suomessa.

PÄÄTÖS Venäjälle vientiä varten Suomessa 8.8.2014 mennessä valmistettuja ja pakattuja, kylmäsäilytystä edellyttäviä elintarvikkeita voidaan myydä Suomessa suoraan kuluttajille siten, että suomen- ja ruotsinkielisiä pakkausmerkintöjä ei poikkeuksellisesti edellytetä lisättäväksi elintarvikepakkauksiin. Jotta elintarvikkeesta annettavien tietojen oikeellisuus ja riittävyys ei vaarannu, näitä elintarvikkeita markkinoille saattavien elin-

Pvm/Datum/Date
11.8.2014

Dnro/Dnr/DNo
6511/0429/2014

---

tarvikealan toimijoiden on noudatettava seuraavia elintarvikelain (23/2006) 55 §:n nojalla asetettavia vaatimuksia.

1. Elintarvikkeiden pakkausmerkintöjen tulee olla saatavilla suomeksi ja ruotsiksi sekä erillisenä kirjallisena paperina että isolla näkyvällä taululla, jossa myös lyhyesti selostetaan syy poikkeukselliseen menettelyyn.
2. Elintarvikkeiden suomen- ja ruotsinkielisten pakkausmerkintöjen pitää olla elintarvikkeiden välittömässä läheisyydessä ja siten, että sekoittumisvaaraa toisten elintarvikkeiden ja niiden pakkausmerkintöjen kanssa ei ole.
3. Kaikkien elintarvikealan toimijoiden tulee jäljitettävyystietojen avulla varmistaa, että tämän päätöksen mukaisia merkintähelpotuksia sovelletaan ainoastaan päätöksen kohteena oleviin elintarvike-eriin kuuluviin elintarvikkeisiin.
4. Omavalvontakirjanpitoon on erikseen merkittävä poikkeuksellisilla merkinnöillä vastaanotetut ja myydyt elintarvikkeet.
5. Elintarvikealan toimijan tulee ilmoittaa oman kuntansa elintarvikevalvontaviranomaiselle tämän päätöksen mukaisin merkintähelpotuksin myytävien elintarvikkeiden tiedot.

Pakkausmerkintöjen merkitsemistapaa lukuun ottamatta elintarvikkeiden on kaikilta osin täytettävä Suomessa voimassa olevan elintarvikelainsäädännön vaatimukset.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Eviran näkemyksen mukaan Venäjän länsimaiseen elintarviketuontiin kohdistamien vastasanktioiden aiheuttama yllättävä tilanne edellyttää elintarvikevalvontaviranomaisilta toimia, jotka mahdollistavat Venäjän markkinoille valmistettujen elintarvikkeiden myymisen Suomen markkinoilla siten, että elintarviketurvallisuus ei vaarannu ja samalla kuluttajien oikeus riittäviin tietoihin varmistetaan. Venäjän vastasanktiot kohdistuvat suureen määrään suomalaisia elintarvikealan toimijoita. Kyseessä on valtakunnallinen tilanne, joka liittyy oleellisesti elintarvikevientiin, josta Evira keskusviranomaisena suuressa määrin käytännössä vastaa. Näistä syistä johtuen Evira soveltaa elintarvikelain 30 §:n 4) –kohtaa, jonka perusteella Evira vastaa valtakunnallisesti elintarvikevalvontatehtävistä, jotka edellyttävät erityistä asiantuntemusta.

Suorittamansa riskinarvioinnin ja tilanteen kokonaisharkinnan perusteella Evira päätyi ratkaisuun, jonka mukaan tässä poikkeuksellisessa tilanteessa Venäjän vientiin valmistetut, kylmäsäilytystä edellyttävät elintarvikkeet on mahdollista saattaa markkinoille ilman, että elintarvikkeiden pakkauksiin lisätään suomen- ja ruotsinkieliset pakkausmerkinnät. Helpotuksia ei ole tässä vaiheessa ulotettu muihin kuin kylmäsäilytystä edellyttäviin elintarvikkeisiin.

Elintarvikkeista annettavien tietojen oikeellisuuden ja riittävyyden varmistamiseksi Evira katsoi tarpeelliseksi antaa elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen. Elintarvikelain 55 §:n mukaan elintarvikevalvontaviranomainen voi antaa määräyksen, jos elintarvike tai siitä annetut tiedot, elintarvikkeen tuotanto-, jalostus- tai jakeluvaihe,

Pvm/Datum/Date
11.8.2014Dnro/Dnr/DNo
6511/0429/2014

elintarvikehuoneisto, alkutuotantopaikka tai niissä harjoitettava toiminta voivat vaarantaa elintarvikkeesta annettujen tietojen oikeellisuuden tai riittävyyden. Eviran näkemyksen mukaan pakollisten pakkausmerkintätietojen antaminen tuotteiden välittömässä läheisyydessä kirjallisina paperilla ja niin, etteivät eri tuotteiden pakkausmerkinnät voi sekoittua keskenään, on välttämätön edellytys, jolla kuluttajien tiedonsaanti turvataan. Myös omavalvontaa, jäljitettävyyttä ja elintarvikevalvontaviranomaiselle ilmoittamista koskevat lisävaatimukset ovat tarpeen päätöksen tarkoituksen toteuttamiseksi.

Evira antaa elintarvikelain 55 §:n mukaisen päätöksen valtakunnallisena elintarvikelain 64 §:n nojalla. Elintarvikelain 64 §:ssä säädetään, että Evira päättää yhtä kuntaa laajempaa aluetta koskevien 55 - 59 §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä.

ASIANOSAISEN KUULEMINEN

Asianosaisia ei ole kuultu hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti, koska kuuleminen vaarantaisi hallintolain 34 §:n 2 momentin 4) -kohdan mukaisesti päätöksen tarkoituksen toteutumisen. Eviran päätöksessä annetaan elintarvikealan toimijoille helpotuksia pakkausmerkintälainsäädännön vaatimuksista Venäjän asettamista vastapakotteista aiheutuneessa poikkeustilanteessa. Useimmat kylmäsäilytystä edellyttävät elintarvikkeet pilaantuvat nopeasti ja olisi todennäköistä, että asianosaisasemassa olevien suomalaisten elintarvikealan toimijoiden selvittäminen kestäisi niin kauan, että ainakin osa päätöksen kohteena olevista elintarvikkeista ehtisi pilaantua.

TOIMENPITEET

Evira pyytää valvontaviranomaisia valvomaan, että päätöksen kohteena olevien elintarvikkeiden pakkausmerkinnät ovat vähittäiskaupoissa kuluttajien saatavilla tässä päätöksessä edellytetyllä tavalla. Evira pyytää valvontaviranomaisia myös valvomaan, että elintarvikealan toimijat täyttävät päätöksessä edellytetyt jäljitettävyyttä ja omavalvontaa koskevat vaatimukset.

OIKEUSOHJEET

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1927/2006 ja (EY) 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta 4 artikla, 12 artikla ja 13 artikla

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä (1084/2004) 3 §, 5 § ja 6 §

Elintarvikelaki (23/2006) 9 §, 30 §, 55 §, 64 §, ja 78 §

Pvm/Datum/Date
11.8.2014Dnro/Dnr/DNo
6511/0429/2014

Hallintolaki (434/2003) 2, 34 ja 62 §

VOIMAANTULO JA VOIMASSAOLOAIKA

Tämä päätös tulee voimaan välittömästi ja on voimassa siihen saakka, kunnes päätöksen kohteena olevat elintarvike-erät on myyty loppuun.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tätä päätöstä on noudatettava valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antavat yksikönjohtaja Annika Nurttila (puh. 050 557 6414) ja lakimies Hanna Brotherus (13.8.2014 alkaen, puh. 050 555 3987)

Tieto päätöksen tekemisestä julkaistaan Virallisessa lehdessä hallintolaissa edellytetyllä tavalla, jolloin sen katsotaan tulleen asianomaisten tietoon.

Pääjohtaja

Matti Aho

Lakimies
Oikeudellinen yksikkö

Hanna Brotherus

LIITE Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla **Helsingin hallinto-oikeuteen**. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianosaiselle tai tämän edustajalle tiedoksisaantipäivä ilmenee tiedoksiannosta laaditusta kirjallisesta todistuksesta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on annettu tiedoksi muulle henkilölle kuin asianosaiselle tai tämän edustajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan asianosaisen saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan **Helsingin hallinto-oikeudelle**, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon muutosta haetaan
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä toimitettavan valituskirjelmän osalta allekirjoitusvaatimuksen täyttää myös vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 5.2 §:ssä tarkoitettu sähköinen allekirjoitus. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Oikeuslaitokset internetsivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: <http://www.oikeus.fi>.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään 97 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Muutoksenhakija on maksun suorittamisesta vapaa, jos hallinto-oikeus muuttaa alemman viranomaisen päätöstä muutoksenhakijan eduksi. (Laki tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista (701/1993), Valtioneuvoston asetus tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1058/2013)).

Yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus	
Osoite:	Radanrakentajantie 5 00520 HELSINKI
Puhelinvaihe:	029 56 42000
Telefax:	029 56 42079
Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Virka-aika	klo 8.00 - 16.15

